

DECYZJA KOMISJI (UE) 2017/652**z dnia 29 marca 2017 r.****w sprawie proponowanej inicjatywy obywatelskiej „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe”***(notyfikowana jako dokument nr C(2017) 2200)***(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Komisji C(2013) 5969 z dnia 13 września 2013 r. odmówiono rejestracji zaproponowanej inicjatywy obywatelskiej „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe”. Sąd Unii Europejskiej wyrokiem z dnia 3 lutego 2017 r. (w sprawie T-646/13) unieważnił tę decyzję, uzasadniając to faktem, że Komisja, nie wskazując tych środków, które spośród wymienionych w załączniku do proponowanej EIO nie są objęte jej kompetencjami, ani powodów wspierających ten wniosek, uchybiła obowiązkowi uzasadnienia. Aby podjąć środki konieczne do wypełnienia wyroku Sądu, Komisja jest zobowiązana przyjąć nową decyzję dotyczącą wniosku w sprawie rejestracji proponowanej inicjatywy obywatelskiej.
- (2) Przedmiotem proponowanej inicjatywy obywatelskiej „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” jest wezwanie Unii Europejskiej do polepszenia ochrony osób należących do mniejszości narodowych i językowych oraz wzmocnienia różnorodności kulturowej i językowej w Unii.
- (3) Cele proponowanej inicjatywy obywatelskiej dotyczą wezwania do przyjęcia szeregu aktów ustawodawczych w celu polepszenia ochrony osób należących do mniejszości narodowych i językowych oraz wzmocnienia różnorodności językowej w Unii. Akty te powinny obejmować środki dotyczące języków regionalnych i mniejszościowych, edukacji i kultury, polityki regionalnej, uczestnictwa, równości, treści w mediach oraz wsparcia państwowego udzielanego przez władze regionalne.
- (4) W załączniku do proponowanej inicjatywy obywatelskiej wymieniono konkretnie 11 aktów prawnych Unii, których propozycje – zgodnie z celem proponowanej inicjatywy obywatelskiej – powinna opracować Komisja, a mianowicie:
 - a) zalecenie Rady „dotyczące ochrony i wspierania różnorodności kulturowej i językowej w Unii” na podstawie art. 167 ust. 5 tiret drugie TFUE i art. 165 ust. 4 tiret drugie TFUE;
 - b) wniosek dotyczący decyzji lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady na podstawie art. 167 ust. 5 tiret pierwsze TFUE i art. 165 ust. 4 tiret pierwsze TFUE, mającego za przedmiot dostosowanie „programów finansowania w celu ułatwienia dostępu do nich dla małych języków regionalnych i mniejszościowych”;
 - c) wniosek dotyczący decyzji lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady na podstawie art. 167 ust. 5 tiret pierwsze TFUE i art. 165 ust. 4 tiret pierwsze TFUE, mającego za przedmiot stworzenie ośrodka różnorodności językowej, który przyczyni się do wzmocnienia świadomości znaczenia języków regionalnych i mniejszościowych, a także będzie wspiera różnorodność na wszystkich poziomach oraz zasadniczo będzie finansowany przez Unię;
 - d) wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady na podstawie art. 177 TFUE i 178 TFUE, którego przedmiotem jest dostosowanie wspólnych przepisów dotyczących funduszy regionalnych Unii w taki sposób, by ochrona mniejszości oraz wspieranie różnorodności kulturowej i językowej zostały w ich ramach uwzględnione w charakterze celów tematycznych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1.

- e) wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady na podstawie art. 173 ust. 3 TFUE i art. 182 ust. 1 TFUE, mającego za przedmiot zmianę rozporządzenia dotyczącego programu „Horyzont 2020” dla celów usprawnienia badań nad wartością dodaną, do której mogą przyczyniać się mniejszości narodowe oraz różnorodność kulturowa i językowa w odniesieniu do rozwoju społeczno-gospodarczego w regionach Unii;
 - f) wniosek dotyczący dyrektywy, rozporządzenia lub decyzji Rady na podstawie art. 20 ust. 2 TFUE i art. 25 TFUE w celu wzmocnienia w Unii miejsca obywateli należących do mniejszości narodowej w zamiarze zadbania o to, by zostały uwzględnione ich uzasadnione obawy przy wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego;
 - g) skuteczne środki walki z dyskryminacją i wspierania równości traktowania, w tym w odniesieniu do mniejszości narodowych, a w szczególności poprzez przegląd istniejących dyrektyw Rady w dziedzinie równości traktowania na podstawie art. 19 ust. 1 TFUE;
 - h) wniosek dotyczący zmiany ustawodawstwa Unii w celu zagwarantowania prawie równego traktowania obywateli Unii na podstawie art. 79 ust. 2 TFUE;
 - i) wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady na podstawie art. 118 TFUE – w celu wprowadzenia jednolitego prawa autorskiego, które pozwoliłoby uznać całą Unię za rynek wewnętrzny w dziedzinie praw autorskich;
 - j) zmiana dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE ⁽¹⁾ w celu zapewnienia swobody świadczenia usług i odbioru treści audiowizualnych w regionach, w których zamieszkują mniejszości narodowe, na podstawie art. 53 ust. 1 TFUE i art. 63 TFUE;
 - k) wniosek dotyczący rozporządzenia lub decyzji Rady w celu objęcia wyłączeniem kategorii projektów wspierających mniejszości narodowe i ich kulturę na podstawie art. 109 TFUE, art. 108 ust. 4 TFUE lub art. 107 ust. 3 lit. e) TFUE.
- (5) Można przyjąć unijne akty prawne w celu wprowadzenia w życie Traktatów
- w dziedzinie pogłębiania wiedzy oraz upowszechniania kultury i historii narodów europejskich; zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim; niehandlowej wymiany kulturalnej; oraz twórczości artystycznej i literackiej, włącznie z sektorem audiowizualnym,
 - w zakresie rozwijania wymiaru europejskiego w edukacji, w tym m.in. przez nauczanie i rozpowszechnianie języków państw członkowskich,
 - określające zadania, cele priorytetowe i organizację funduszy strukturalnych, pod warunkiem że finansowane działania prowadzą do wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii,
 - dotyczące konkretnych środków wspierających działania podejmowane w państwach członkowskich, aby osiągnąć cele polegające na przyspieszeniu dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych, zapewnieniu otoczenia sprzyjającego podejmowaniu inicjatywy i rozwojowi – w szczególności małych i średnich – przedsiębiorstw w Unii, zapewnieniu otoczenia sprzyjającego współpracy między przedsiębiorstwami, wspieraniu lepszemu wykorzystaniu potencjału przemysłowego polityk innowacyjnych, badań i rozwoju technologicznego,
 - w dziedzinie badań i rozwoju technologicznego w postaci wieloletniego programu ramowego ustanawiającego cele naukowe i technologiczne, które mają zostać osiągnięte za pomocą działań Unii oraz ustalającego właściwe priorytety, wskazującego zarys tych działań oraz określającego maksymalną całkowitą kwotę i szczegółowe zasady współuczestnictwa finansowego Unii w programie ramowym, jak również odpowiednie udziały w każdym z przewidywanych działań,
 - w zakresie praw obywateli państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim, w tym warunków dotyczących swobody przemieszczania się i pobytu w innych państwach członkowskich UE,

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).

- w celu ustanowienia europejskich praw własności intelektualnej, aby zapewnić jednolitą ochronę praw własności intelektualnej w Unii, oraz w celu utworzenia scentralizowanych na poziomie Unii systemów zezwoleń, koordynacji i nadzoru,
 - w celu koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących podejmowania i wykonywania działalności prowadzonej na własny rachunek,
 - w celu określenia kategorii pomocy przyznawanej przez państwa i wyłączonej z procedury, o której mowa w art. 108 ust. 2 TFUE.
- (6) Z tego względu proponowana inicjatywa obywatelska – w zakresie, w jakim jej celem są wnioski Komisji dotyczące unijnych aktów prawnych w celu wprowadzenia w życie Traktatów, o czym mowa w motywie 4 lit. a)–e) i h)–k) – nie wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego unijnego aktu prawnego w celu wprowadzenia w życie Traktatów zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia.
- (7) Akt prawny Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów nie może zostać przyjęty w celu wzmocnienia w Unii miejsca obywateli należących do mniejszości narodowej w zamiarze zadbania o to, by zostały uwzględnione ich uzasadnione obawy przy wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego. Artykuł 20 ust. 2 TFUE określa prawa obywateli Unii. Do praw tych zalicza się prawo do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim, w którym obywatel ma miejsce zamieszkania, na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa. Artykuł 25 TFUE stanowi, że na podstawie sprawozdania Komisji Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, może uchylać przepisy w celu uzupełnienia praw wymienionych w art. 20 ust. 2 TFUE. Prawa wzmocnione lub dodane takimi przepisami muszą być jednak skierowane przeciwko innym państwom członkowskim niż to państwo, którego przedmiotowy unijny obywatel jest obywatelem, lub przeciwko instytucjom UE. Z drugiej strony akt prawny przewidywany w proponowanej inicjatywie obywatelskiej pod nazwą „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” nie zawiera podobnych cech. W związku z tym stworzyłby on prawa wykonalne przeciwko państwom członkowskim, których obywatelem jest obywatel Unii. W związku z powyższym art. 25 i art. 20 ust. 2 TFUE nie mogą stanowić podstawy prawnej dla przyjęcia aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów „w celu wzmocnienia w Unii miejsca obywateli należących do mniejszości narodowej w zamiarze zadbania o to, by zostały uwzględnione ich uzasadnione obawy przy wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego”. W zakresie, w jakim akt prawny przewidywany w proponowanej inicjatywie pod nazwą „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” dotyczyłby zasadniczo przepisów niezbędnych do wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego w drodze powszechnych wyborów bezpośrednich, to ta ostatnia instytucja, zgodnie z art. 223 TFUE, opracowuje wniosek określający te przepisy, zgodnie z jednolitą procedurą obowiązującą we wszystkich państwach członkowskich lub zgodnie z zasadami wspólnymi dla wszystkich państw członkowskich. Co za tym idzie, Traktaty nie upoważniają Komisji do przedkładania wniosków w sprawie takich aktów prawnych.
- (8) Akt prawny Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów nie może zostać przyjęty również w odniesieniu do skutecznych środków walki z dyskryminacją i wspierania równości traktowania, w tym w odniesieniu do mniejszości narodowych, a w szczególności poprzez przegląd istniejących dyrektyw Rady w dziedzinie równości traktowania. Chociaż bez względu na obszar działalności instytucje unijne są zobowiązane do szanowania „różnorodności kulturowej i językowej” zgodnie z art. 3 ust. 3 TUE i do zapobiegania dyskryminacji ze względu na „przynależność do mniejszości narodowej” zgodnie z art. 21 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, żaden z tych przepisów nie stanowi podstawy prawnej dla jakichkolwiek działań instytucji. Artykuł 19 TFUE stanowi, że bez uszczerbku dla innych postanowień Traktatów i w granicach kompetencji, które Traktaty powierzają Unii, Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, może podjąć środki niezbędne w celu zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Ten wyczerpujący wykaz przyczyn dyskryminacji nie obejmuje jednak przynależności do mniejszości narodowej. Co za tym idzie, art. 19 TFUE nie może stanowić podstawy prawnej dla przyjęcia aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów dotyczącego „skutecznych środków walki z dyskryminacją i wspierania równości traktowania, w tym w odniesieniu do mniejszości narodowych”.
- (9) Z tego względu proponowana inicjatywa obywatelska – w zakresie, w jakim jej celem są wnioski Komisji dotyczące aktów prawnych Unii w celu stosowania traktatów, o czym mowa w motywie 4 lit. f) i g) – wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego unijnego aktu prawnego w celu wprowadzenia w życie Traktatów zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia.

- (10) Traktat o Unii Europejskiej (TUE) wzmacnia obywatelstwo Unii i dalej usprawnia demokratyczne funkcjonowanie Unii, stanowiąc między innymi, że każdy obywatel ma mieć prawo do uczestnictwa w życiu demokratycznym Unii za pośrednictwem europejskiej inicjatywy obywatelskiej.
- (11) W tym celu procedury i warunki wymagane dla inicjatywy obywatelskiej powinny być jasne, proste, przyjazne użytkownikowi i proporcjonalne do charakteru inicjatywy obywatelskiej, tak aby zachęcić obywateli do udziału i zwiększyć dostępność Unii.
- (12) Należy zatem zarejestrować proponowaną inicjatywę obywatelską „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe”. Deklaracje poparcia dla tej proponowanej inicjatywy obywatelskiej powinny być zbierane w zakresie, w jakim jej celem są wnioski Komisji dotyczące unijnych aktów prawnych w celu wprowadzenia w życie Traktatów, o czym mowa w motywie 4 lit. a)–e) i h)–k),

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Proponowana inicjatywa obywatelska „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” zostaje niniejszym zarejestrowana.
2. Można zbierać deklaracje poparcia dla proponowanej inicjatywy obywatelskiej w oparciu o założenie, że celem inicjatywy jest wniosek Komisji dotyczący
 - zalecenia Rady „w sprawie ochrony i wzmocnienia różnorodności kulturowej i językowej w Unii”,
 - decyzji lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, mającego za przedmiot dostosowanie „programów finansowania w celu ułatwienia dostępu do nich dla małych języków regionalnych i mniejszościowych”,
 - decyzji lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, mającego za przedmiot stworzenie ośrodka różnorodności językowej, który przyczyni się do wzmocnienia świadomości znaczenia języków regionalnych i mniejszościowych, a także będzie wspierać różnorodność na wszystkich poziomach oraz zasadniczo będzie finansowany przez Unię,
 - rozporządzenia dostosowującego zasady ogólne mające zastosowanie do zadań, celów priorytetowych i organizacji funduszy strukturalnych w taki sposób, by wzięta została pod uwagę ochrona mniejszości oraz wspieranie różnorodności kulturowej i językowej, pod warunkiem że finansowane działania prowadzą do wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii,
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, mającego za przedmiot zmianę rozporządzenia dotyczącego programu „Horyzont 2020” dla celów usprawnienia badań nad wartością dodaną, do której mogą przyczynić się mniejszości narodowe oraz różnorodność kulturowa i językowa w odniesieniu do rozwoju społeczno-gospodarczego w regionach Unii,
 - zmiany ustawodawstwa Unii w celu zagwarantowania prawie równego traktowania obywateli Unii,
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, w celu wprowadzenia jednolitego prawa autorskiego, które pozwoliłoby uznać całą Unię za rynek wewnętrzny w dziedzinie praw autorskich,
 - zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE w celu zapewnienia swobody świadczenia usług i odbioru treści audiowizualnych w regionach, w których zamieszkują mniejszości narodowe,
 - rozporządzenia lub decyzji Rady w celu objęcia wyłączeniem kategorii projektów wspierających mniejszości narodowe i ich kulturę z procedury przewidzianej w art. 108 ust. 2 TFUE.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 3 kwietnia 2017 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do organizatorów (członków komitetu obywatelskiego) proponowanej inicjatywy obywatelskiej pod nazwą „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe”, reprezentowanych przez Hansa Heinricha HANSENA i Hunora KELEMENA, którzy pełnią funkcję osób wyznaczonych do kontaktów.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 marca 2017 r.

W imieniu Komisji
Frans TIMMERMANS
Pierwszy Wiceprzewodniczący
